

Głos Wągrowiecki

PRZEDPŁATA
wynosi kwartalnie 2,64 zł, miesięcznie 0,88 zł
z odnośnikiem do domu 0,95 zł miesięcznie.

ADMINISTRACJA: Wągrowiec, Rynek nr. 14

Wychodzi co środę i sobotę.

OGŁOSZENIA
przyjmuje się za opłatą 6 gr od wiersza m/m
1-lamowego, od wiersza reklamowego 12 gr.

Telefon nr. 226.

Nr. 74.

Wągrowiec, sobota dnia 22 września 1928.

Rok III.

Hindenburg o Śląsku

Prezydent Hindenburg zarówno w czasie swej służby wojskowej, jak i później na stanowisku naczelnego przedstawiciela Rzeczypospolitej niemieckiej umiał zachować zwykłe miarę i tak w swych wystąpieniach publicznych. Ta chwalebna powściągliwość nie odstępowała go również w tych rzadkich wypadkach, gdy mu przychodziło poruszyć drażliwą sprawę stosunków niemiecko-polskich. Mówił wówczas z pewnym umiarem, chociaż nikt, ani z Niemców ani z nas, nie łudził się chyba nigdy, by b. feldmarszałek, wychowanek starej pruskiej szkoły, odstąpił kiedykolwiek w poglądach na sprawę polską od wskazań Bismarka.

Jednakże w przemówieniu wygłoszonym podczas objazdu Śląska w Wielkich Strzelcach, Hindenburg odłonił przyłbicę, nie powstrzymując się od poruszenia drażliwych wspomnień z ery plebiscytowej, przyczem jakby ulegając popularnym nastrojom szowinizmu pruskiego, powtórzył szereg zdawkowych, nieprawdziwych frazesów o rzekomej niesprawiedliwości wyroku komisji plebiscytowej z krzywdą rzekomej większości niemieckiej. Słusznie też przypomina jedno z pism naszych z okazji tej przemowy Hindenburga fakt, że w tychże samych Wielkich Strzelcach, których przywiązanie do Niemiec tak demonstracyjnie prezydent podkreślił — padło za Polską podczas plebiscytu 80 proc. głosów! Trudno przypuszczać, by prezydent Hindenburg z racji swego stanowiska nie był poinformowany, że miejscowa ludność polska na Śląsku Opolskim pamięta jeszcze na tyle czasy plebiscytu, że tego rodzaju tendencyjne przedstawienie faktów musi w niej wywołać usposobienie względem najwyższego dostojnika państwa — wielce niepożądane.

Wobec tak jaskrawie tendencyjnego ujęcia niedawnej przeszłości nie mogły następne zapewnienia o lojalnym traktowaniu ludności polskiej wzbudzić w niej odpowiedniego uczucia wiary w słowa prezydenta.

Jego mowa o tak wybitnie politycznym charakterze nie może chyba również być zrozumiana w Polsce jako zachęcający akompaniament do rozpoczętych rokowań o traktat handlowy.

Berlin, 20. 9. Berlińska prasa nacjonalistyczna podkreśla z naciskiem, że w wystąpieniach śląskich na cześć prezydenta Hindenburga nie biorą udziału koła socjalistyczne i republikańskie Śląska.

Dzisiejsza prasa prawicowa przytacza z oburzeniem lekceważącą wzmiankę socjalistycznego dziennika wrocławskiego, który doniósł, że wrocławianie mają w tym tygodniu cały szereg sensacji: przez dwa dni bowiem bawił Hindenburg, a na trzeci dzień zapowiedziane jest przybycie cyrku Sarassani.

„Boersen Ztg.” zestawia to cyniczne wystąpienie dziennika o pobycie Hindenburga z głosami prasy polskiej o mowie Hindenburga i podkreśla, że prasa polska, krytykując mowę Hindenburga, zarzuca jej, że nie przyczyniła się ona do poprawienia stosunków polsko-niemieckich, ale swą ocenę utrzymuje w ramach przyzwoitości i nie obraża osoby prezydenta Hindenburga.

Stada wilków na Podkarpaciu

Lwów, 20. 9. Donoszą tu, że w dobrach braci Gredlów w okolicy Skolego pojawiły się duże stada wilków, które ścigają tu ze wszystkich stron. Jak wiadomo w dobrach tych znajduje się jeden z najbogatszych zwierzostanów środkowej Europy. Wielka ilość zwierzyny padła już ofiarą wilków. Z inicjatywy dyrektora lasów państwowych urządzono szereg obław. Faktem godnym zanotowania jest, iż wśród ubitych wilków znajdują się dwie sztuki całkowicie czarne, uchodzące za nadzwyczajną rzadkość.

40 000 robotników strajkuje w Łodzi

Łódź, 20. 9. W Łodzi z powodu t. zw. „tabeli karnej” zastrajkowało dzisiaj 40 000 robotników. Wszystkie wielkie fabryki stanęły.

Spisek hiszpański dziełem masonerii

Madryt, 20. 9. Na rozkaz Primo de Riveri została dokonana w loży wolnomularskiej rewizja, w wyniku której został aresztowany wielki mistrz loży Daniela Anguiano, oraz wiele innych osób, które znajdowały się w loży.

Policja skonfiskowała cały szereg dokumentów m. in. listę wszystkich łóż wolnomularskich. Między zatrzymanymi znajduje się bardzo wielu obcokrajowców. Równocześnie w całej Hiszpanji przeprowadzono aresztowania wśród masonerii.

Str. Narodowe we Wsch. Małopolsce

Lwów, 19. 9. We Lwowie odbyło się zebranie organizacyjne Stronnictwa Narodowego przy uczestnictwie około 50 delegatów z Dzielnicy Lwowskiej. Referaty o obecnej sytuacji politycznej i potrzebie organizacji obozu narodowego w Stronnictwie Narodowym wygłosił sen. Wasutyński, poseł Stan. Stroński i prof. Dubanowicz.

Następnie wybrano komitet organizacyjny Dzielnicy Lwowskiej w ilości 20 osób, który ukonstytuował się następująco: przewodniczący Witold ks. Czartoryski, jego zastępcy dr. Jan Pieracki i prof. Dubanowicz, sekretarzem Tadeusz Bertoni.

Przeciw francusko-brytyjskiej umowie morskiej

Genewa, 20. 9. W kołach, zbliżonych do Ligi Narodów krytykują żywo rezolucję, przedstawioną wczoraj w komisji trzeciej przez Paul-Boncoura, która w związku z francusko-angielskim układem morskim zaznacza, że przyjmuje się z zadowoleniem do wiadomości ten układ. Wzmiankowane koła stwierdzają bowiem, że nie można przyjmować do wiadomości czegoś, czego się nie zna.

Również żywo komentowany jest niespodziewany wniosek del. Holandji Londona w sprawie zebrania się 5-ciu mocarstw morskich, które podpisały układ waszyngtoński, o którym to wniosku nie wiedzieliśmy uprzednio nie ani francuska ani angielska delegacja. Nieco ostre wystąpienie przeciwko idei tej wzmiankowanej konferencji przez lorda Cushenduna koła zbliżone do Ligi Narodów uważają za zapowiedź ożywionej dyskusji, jaka toczyć się będzie w komisji.

Genewa, 20. 9. W dalszym ciągu dyskusji trzeciej komisji rozbrojeniowej nad propozycją Paul-Boncoura w sprawie zwołania czwartej sesji przygotowawczej komisji konferencji rozbrojeniowej w roku bieżącym, delegat niemiecki hr. Bernstorff zgłosił kontrpropozycję, w której domaga się zwołania komisji i jednoczesnego oznaczenia daty konferencji rozbrojeniowej w ciągu roku 1929-go.

W toku dyskusji uznano za pożądane uzgodnić obie propozycje, przyczem Paul-Boncour i hr. Bernstorff oświadczyli, iż skłonni są do kompromisu. Minister Sokal, godząc się na istotę propozycji Paul-Boncoura, podkreślił w przemówieniu swem konieczność uwzględnienia w motywach rezolucji zależności rozbrojenia, a nawet początkowego ograniczenia zbrojeń, od gwarancji bezpieczeństwa.

Walka opozycji rumuńskiej z rządem Bratianu

Bukareszt, 20. 9. Narodowa Partja Chłopska wydała komunikat w którym ogłasza, iż będzie prowadzić zaciętą kampanję przeciwko obecnemu rządowi. W związku z tem Narodowa Partja Chłopska w najbliższym czasie zwoła do Bukaresztu wielki wiec, na który mają przybyć delegaci z całego kraju. Poza tem Partja Chłopska

projektuje cały szereg wieców protestujących na Bukowinie i Besarabji, ażeby tym sposobem zmusić obecny rząd do ustąpienia.

W kołach zbliżonych do rządu kursują pogłoski, iż premier Bratianu poda się do dymisji, o ile polityka zagraniczna obecnego rządu nie osiągnie zamierzonych rezultatów.

Szykany wobec Polaków na Śląsku Opolskim

Opole, 20. 9. Na kongres Eucharystyczny w Częstochowie przybyła również pielgrzymka ze Śląska Opolskiego w liczbie około 500 osób. Obecnie nadchodzą coraz częściej skargi ze strony osób, które zaniechały zamiaru udania się na

kongres z uwagi na szykany urzędów pruskich w wydawaniu pozwoleń na wyjazd. Szykany były tak dokuczliwe, że musiano wnieść skargę do prezydenta komisji mieszanej Calondera.

10-lecie niepodległości Państwa Polskiego

Minister spraw wewn. zakomunikował wojewodom ogólne wytyczne, któremi winni się kierować naczelnicy władz II i III instancji przy pracy nad zorganizowaniem święta 10-lecia niepodległości Państwa Polskiego.

Święto to winno być wykorzystane w celu pobudzenia inicjatywy społecznej i ofiarności publicznej w kierunku budowy i rozszerzania instytucji kulturalno-oświatowych, obejmujących najszersze koła ludności, — a tem samem do unikania kosztownych a zbytecznych wydatków.

Święto to według polecenia Ministra winno być obchodzone jak najuroczyściej.

Ks. Nuncjusz w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 20. 9. W środę przybył w godzinach popołudniowych w drodze do Warszawy nuncjusz papieski, Msgr. Marmaggi. Dostojny gość zwiedził kościół Farny, Klarysek i zakład Sióstr Franciszkanek. Chwil kilka spędził ks. nuncjusz u ks. prałata Malczewskiego, poczem wyruszył w dalszą podróż autem do Warszawy.

Turecy przeciw Żydom

Konstantynopol, 19. 9. Żydowska Ag. Telegraf. donosi, że sytuacja prawna ludności żydowskiej w Turcji pogorszyła się ostatnio znacznie. Ograniczenia skierowane przeciwko Żydom, mnożą się z każdym dniem. Żydzi zostali usunięci ze wszystkich urzędów i wyższych uczelni, nie ma też przedstawicieli żydowskich ani w parlamencie, ani w radach miejskich. Szkoły żydowskie nie otrzymują subsydjów rządowych, muszą natomiast utrzymywać z własnych funduszy nauczycieli języka tureckiego, delegowanych przez rząd.

Wstrząsający wypadek

Warszawa, 19. 9. Wstrząsający wypadek wydarzył się wczoraj przy ul. Wolskiej.

Ze szczytu czteropiętrowej kamienicy spadł blacharz L. Polber, który pracował na dachu. W chwili jego upadku przechodziła koło kamienicy niejaka Józefa Kopec, która została przygnieciona przez Polbera.

Blacharz Polber zabił się na miejscu, a kobieta odniosła tylko cięższe potłuczenia.

Proces „arcybiskupa” Kowalskiego

Płock, 19. 9. Po odczytaniu aktu oskarżenia sąd przystąpił do zaprzysiężenia świadków b. marjawitów, a obecnie księży katolickich ks. Ryty i Modrzejewskiego. Ks. Ryty stwierdził, że stosunek marjawitów do rządu rosyjskiego był bardzo wiernopoddany. W r. 1905 Kowalski polecał swym wyznawcom denuncjować rosyjskiej policji jednostki zaangażowane w ówczesnym ruchu rewolucyjnym. Sekta marjawicka dostała w tym czasie od rządu rosyjskiego 10 000 rubli. Podczas okupacji niemieckiej marjawici schlebiali Niemcom, a w r. 1920 podejmowali w Płocku chlebem i solą bolszewików jako „swoich” podczas ich ośmiogodzinnej pobytu w mieście. Obecnie — jak stwierdził świadek — schlebiali marjawici rządowi polskiemu.

Ks. Ryty, dowiedziawszy się o ślubach mistycznych, wystąpił z sekty wraz z Modrzejewskim i Pagowskim. Śluby te były początkowo w wielkiej tajemnicy utrzymywane, lecz ich namacalne skutki nie dały się długo ukryć. Ks. Ryty zapewnia, że Kowalski żył z „mateczką” Kozłowską jak z żoną, a obecnie żyje w ten sposób z „siostrą” Wiłucką. Ks. Modrzejewski zeznaje, że podczas pięcioletniego pobytu u marjawitów żył w stanie małżeństwa „mistycznego”. Zeznania jego charakteryzują rozpustę i lubieżność Kowalskiego. Obaj księża będą jeszcze raz zeznawali.

Dziś na tajnym posiedzeniu będzie badanych 6 dziewcząt z orkiestry mandolinistek, z którymi Kowalski dopuszczał się lubieżnych czynów.

Plany faszyzmu na najbliższą przyszłość

Rzym, 19. 9. Urzędowy organ partii faszystowskiej „Foglio Ordini” ogłasza program działalności partii na najbliższą przyszłość. M. in. przewidziane są prace nad budową dróg, w czym znajdzie zatrudnienie 20 000 robotników. Dnia 27 października, jako w wigilję rocznicy marszu na Rzym, spalone będą ofiarowane państwu obligacje długu publicznego. Następnego dnia będzie ogłoszona odezwa do narodu i nastąpi inauguracja nowych urzędów publicznych.

Szczególnie uroczyste obchodzona będzie 10-ta rocznica zwycięstwa w wojnie światowej. Dnia 6-go października podejmie pracę Senat, a wkrótce potem Izba dla załatwienia wszystkich pozostających w zawieszeniu projektów. Dnia 27 grudnia nastąpi zakończenie kadencji ciał ustawodawczych. W styczniu będzie przedstawiona królowi lista nowych senatorów. Izba deputowanych będzie rozwiązana, a stowarzyszenia zawodowe wyznaczą nowych kandydatów, z których w lutym dokona wyboru Wielka Rada Faszystowska.

W początkach marca zwołane będzie do Rzymu „zgromadzenie 5-lecia ustroju” z udziałem wszystkich zajmujących odpowiedzialne stanowisko, to znaczy kilku tysięcy osób. Na zgromadzeniu tem Mussolini złoży sprawozdanie z wyników dotychczasowych rządów.

Wybory do ciał ustawodawczych odbędą się 24 marca, w 10-tą rocznicę powstania faszyzmu. Nowa kadencja ustawodawcza rozpocznie się 21 marca.

Mussolini, który osobiście opracował powyższy plan, oświadczył, co następuje: „Na jesień 1929 r. i na r. 1930 ustaliłem już główne wytyczne pracy, jaką należy dokonać. W ten sposób ustrój nasz trwa i rozwija się”.

TAJEMNICE DWORU SUŁTAŃSKIEGO

POWIEŚĆ

PRZEKŁAD Z FRANCUSKIEGO

174)

(Ciąg dalszy)

Ten spostrzegł teraz, że był zgubiony, jeśli walka potrwa jeszcze kilka minut, gdyż już nie mógł wcale dostać się do napadu lub ciosu! Już zupełnie został ograniczony, do bronienia się jedynie.

Zora był zupełnie zdecydowany, zdrajcę ukarać i za nic w świecie go nie puścić, teraz skoro go zmusił do obrony. Nie mówiąc więcej ani słowa, powtórzył swój napad, by zakończyć pojedynek na otwartej ulicy.

Muhammed spodziewał się jeszcze tylko, że nadbiegną świadkowie z seraju i rozłączą walczących. Wtedy sprawa Zory wypadłaby źle, gdyż ta walka pod oknami cesarskiego pałacu, ten napad, ten przymus bronienia się, podobny był istotnie więcej do zabójczego napadu z zemsty, jak do pojedynku... Cały przebieg mógł dla Zory sprowadzić najgorsze skutki, gdyby go Muhammed Bej oskarżył o napad zabójczy, tem więcej, gdy za nim stali Mansur Effendi i Hamid Kadi. Wyrok wśród takich okoliczności mógł zapasć surowszy, jak sądził... a Zora wcale nie myślał o skutkach! Karał łotra! Musiał go ukarać! Jednak ci, którzy wyrok wydać mieli, nie myśleli o okolicznościach, jakie Zorę pobudziły.

Nagle cios Zory trafił w szyję czy ramię Muhammeda, krew trysnęła na ulicę... Muhammed jednak walczył dalej, gdyż ciągle jeszcze miał ochotę, nie puścić teraz znieprawionego przeciwnika, dopóki nie

Akcja organizacyjna Stron. Narodowego

Grudziądz, 19. 9. Wczoraj 18 bm. odbył się w Grudziądzu zjazd organizacyjny Stronnictwa Narodowego na województwo pomorskie przy udziale około 100 delegatów z całego województwa. Zjazd otworzył redaktor naczelny „Słowa Pomorskiego” p. Stefan Sacha, witając przybyłe z Warszawy władze organizacyjne w osobie prezesa sejmowego Klubu Narodowego pos. Rybarskiego i sekretarza generalnego Stronnictwa Narodowego, pos. Karola Wierczaka. Z senatorów i posłów pomorskich obecni byli sen. Ossowski, posłowie Kwiatkowski, Szturmowski i Wojnowski. Na marszałka zjazdu powołano dr. Kazimierza Mayę z Grudziądza, na sekretarza b. pos. Sołtysia z Torunia.

Pierwszy referat wygłosił pos. prof. Rybarski, który scharakteryzował zasady Stronnictwa Narodowego. Prof. Rybarski zreferował również położenie polityczne i gospodarcze, omawiając m. i. sprawę rokowań polsko-niemieckich.

Przemawiał następnie pos. Wierczak. Po referatach i dyskusji wybrano zarząd wojewódzki Stronnictwa Narodowego na Pomorze i delegatów do Rady Naczelnej — oraz utworzono wydział finansowy.

Pod koniec zebrania przyjęto rezolucję, zaproponowaną przez redaktora Sachę, która m. i. protestuje stanowczo przeciw przyznaniu Niemcom prawa osiedlenia się w województwach zachodnich.

Rokowania polsko-niemieckie

Warszawa, 19. 9. Wczoraj obradowały kolejno komisje polsko-niemieckie: weterynaryjna, węglowa i prawna. Po wstępnym okresie rozłamu komisje przystąpiły do rozstrzygania meritum sprawy.

Warszawa, 19. 9. Wczoraj wyjechał do Berlina przewodniczący delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską, dr. Hermes. Wyjazd jego pozostaje w związku z rozmowami, jakie prowadził kanclerz Müller z min. Zaleskim w Genewie. Zachodzi możliwość, że pobyt dr. Hermesa w Berlinie jest związany z otrzymaniem nowych instrukcji dla delegacji niemieckiej.

Warszawa, 19. 9. Na dzień 19 i 20 października przewidziane jest w Wrocławiu spotkanie przedstawicieli polskich izb przemysłowo-handlowych i kierowników organizacji polskiego kupiectwa z przedstawicielami wielkiego handlu i bankowości na Śląsku niemieckim. Konferencja dotyczyć będzie przedewszystkiem spraw komunikacyjnych oraz możliwości ściślejszej współpracy giełd towarowych.

154-letni rozwodnik

Berlin, 19. 9. „Lokalanzeiger” donosi z Rzymu:

Najstarszy człowiek na świecie mieszkający w Konstantynopolu Turek Zoro Agha, zamierza zamieścić w nowym związku małżeńskim.

Winę tego ponosi król Afganistanu, który ze swej bytności w Konstantynopolu ofiarował większą sumę na ubogich. Z pieniędzy tych Zoro Agha otrzymał około 2500 zł, których jednakże nie użył na polepszenie swego bytu materialnego, lecz zaniósł je do adwokata rozwodowego. Zamierza on bowiem rozwieść się ze swą 90-letnią Suleimą i poślubić młodą Fatmę, która podobno z tęsknotą czeka na chwilę, gdy będzie mogła zostać dwunastą żoną 154-letniego młodzieńca.

nadejść świadkowie i już zdawało mu się, że usłyszał odgłos kroków przy bramie pałacu.

Zora nie zawahał się, ten nawet go zresztą niezadowolniał; chciał on zdrajcę przykładnie ukarać! Nie tracąc jednej chwili natarł na nowo na Muhammeda Beja... szpada jego błysnęła w powietrzu i w jednej chwili uderzył w głowę dowódcy Kapidżów z taką siłą, że ten śmiertelnie raniony w tył się zatoczył.

W tem ukazał się przy bramie muszyr Raszyd, spostrzegł padającego Muhammeda Beja i pospieszył do niego, by znanego mu oficera podeprzeć swoim ramieniem. Zgroza i przerażenie malowały się na jego twarzy... ta walka, to morderstwo Beja było niesłychane.

— Co tu zaszło... co się stało? — zawołał, rzucając się do Muhammeda Beja i zasłaniając go ręką przeciwko Zorze. — Walka... umierający...

— Czy poznajesz mnie? — dał się słyszeć słaby głos Muhammeda.

— Z pewnością, poznaję cię, mój zacny Beju!...

— Jestem ofiarą podstępnej napaści... pomścij śmierć moją na Zorze Beju — były ostatnie słowa Muhammeda... zaczął konać.

— Słyszałeś moje nazwisko — zwrócił się Zora do muszry — oszczędź ci jednak wszelkiej skargi i trudu, gdyż sam jutro rano stawię się w se-raskieracie dla osądzenia mej sprawy. Staraj się teraz tylko o to, skoro ów Bej jest twoim przyjacielem, żeby go przenieść do jego domu.

— Czyn niesłychany! — zawołał muszyr Raszyd oburzony — nieszczęśliwy Bej umiera na moich rękach...

Zora się oddalił, poszedł do straży seraju i kazał

Wielka manifestacja narodowa w Grudziądzu

Grudziądz, 19. 9. Wczoraj w hotelu „pod złotym Lwem” w Grudziądzu odbyło się wielkie zebranie polityczne Stronnictwa Narodowego z udziałem około 700 osób ze wszystkich sfer społecznych. Przemawiali pos. prof. Rybarski, pos. Karol Wierczak, sen. dr. Ossowski, pos. Kwiatkowski, pos. Wojnowski, red. Sacha oraz sekretarz wojewódzki Stronnictwa Narodowego b. pos. Sołtysiak. Zebraniu przewodniczył p. dr. Karol May.

Wielkie zainteresowanie wywołał zwłaszcza obszerny referat prof. Rybarskiego, który poruszył szereg zagadnień aktualnych. Mówca stwierdził m. in., że wbrew twierdzeniu sfer rządowych jakoby sytuacja gospodarcza państwa była bardzo pomyślna, stan rzeczy przedstawia się, niestety, zupełnie inaczej. Pos. Rybarski poruszył również sprawę wykupywania przemysłu polskiego przez kapitał obcy.

Red. Sacha wezwał obecnych do oczyszczenia Grudziądza z nalotu żydowskiego, który panoszy się tutaj coraz bardziej.

Wszystkie referaty oklaskiwano bardzo żywo. Imponujące zebranie zakończono odśpiewaniem „Boże coś Polskę”.

Katastrofa na moło w Gdyni

Gdynia, 19. 9. Wczoraj około godz. 3 popołudniu wydarzyła się na moło groźna katastrofa, która tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie pociągnęła za sobą wielu ofiar w ludziach.

Na końcu moło dla koncernu „Robur” wykonywała niemiecka firma z Duisburgu budowę olbrzymiej zwrotnicy. Roboty pozostawały pod niemieckim nadzorem technicznym. Gdy zaczęto wczoraj windować belki żelazne, pękła jedna z lin, podtrzymujących winde dwuramienną, która z wolna przechyliwszy się pociągnęła za sobą jeden ze słupów żelaznych i runęła w poprzek moło na piasek.

Znajdujący się na wysokości kilkudziesięciu metrów w windzie robotnik Jan Grzymalski wyskoczył, jednak żelazna belka padła na niego, łamiąc mu nogę i rękę. W momencie katastrofy na szczycie budowy pracowało kilku monterów, którzy cudem uniknęli śmierci.

Natychmiast na miejsce katastrofy przybyły władze portowe a miejsce katastrofy zabezpieczono. Władze winny przeprowadzić surowe śledztwo, czy ma się tu do czynienia z niedbalstwem niemieckiej firmy, czy może z wypadkiem sabotażu.

Przed warszawskim sądem wojskowym

Warszawa, 19. 9. Przed warszawskim sądem wojskowym rozpoczęła się rozprawa przeciwko 18 oficerom Wojsk. Instytutu Geograficznego.

Oskarżeni są: pułk. Zdz. Jaworski, ppłuk. Wł. Makowski, J. Winterowski, Dr. Tad. Jaworski, mjr. L. Omiński, E. Wyrozumski, Kaz. Wyczółkowski, Wł. Woydyło, W. Krzyżewicz, kpt. St. Tarkowski, I. Morawski, A. Piotrowski, por. W. Solecki, H. Gaczyński, G. Tahn, M. Zgórecki, chor. Walicki. Oskarża ppłuk. Rumiński, bronią adwokaci Szurlej, Ostrowski, Krawiecki i Heydykowski.

Akt oskarżenia liczy przeszło 300 stron pisma maszynowego. Oskarżonym zarzuca się przywłaszczenie sum pieniężnych, sporządzanie niezgodnych protokołów odbiorczych i fikcyjnych rachunków.

sprowadzić doktora, następnie udał się do dość odległego miejsca, gdzie czekali jeszcze na niego dwaj jego towarzysze, by im donieść o wypadku.

Umierający Muhammed Bej został przeniesiony do swego konaku; gdy tutaj doktorzy przystąpili do jego łóżka, nie mogli nic więcej zrobić, jak stwierdzić nastąpił już zgon.

Ofiara czatującego nieprzyjaciela

Kiedy Rezia nie odcinając się jednej chwili, bez żadnej obawy skoczyła przez kratę balkonu na ulicę, wydała błagalny krzyk o pomoc.

Grek stał na górze, na balkonie, kiedy rozległ się krzyk i brzmiał po wąskiej ciemnej uliczce. Zatrzymał się i czekał chwilę, następnie pospieszył przez dom, zbiegł ze schodów za uciekającą, gdyż w domu nie mógł pozostać, zatrzymany bowiem mógł być przez nadbiegających ludzi. Gdyby przeszukali dom starej Hannify, musiaby wpaść w ich ręce, choćby się ukrył w domu. Jak mógł więc szybko dom opuścić i zbiegł na dół jeszcze w porę, by widzieć uciekającą Rezię.

Krzyku jej nikt nie usłyszał, na ulicy było zupełnie pusto i cicho, mieszkańcy małych, starych drewnianych domków wszyscy już udali się na spoczynek. — Wołanie o pomoc może dochodziło nawet ich uszu, ale nie obudziło nikogo z mocno śpiących.

Lazzaro nie chciał wypuścić teraz Rezi, która nieszczęśliwym wypadkiem wpadła w jego ręce; spieszył więc za nią, by mu nie znikła z oczów.

Nagle ulica skręcała na inną szeroką i ożywioną i w jednej chwili znikła Lazzarowi jak pod ziemią... stanął i szukał jej wzrokiem napróżno. Nigdzie jej znaleźć mógł, znikła bez śladu. (C. d. n.)

Wyniki zawodów sportowych z święta PW. i WF.

1) Strzelanie dla rezerwistów: 150 mtr. (strzelnica na długość tylko 175 mtr.) leżąc bez oparcia, tarcz 12 pierścieniowa, 8 strzałów w tem 3 próbne. Strzelało 38 rezerwistów.

Wyniki: 1 m. Polcyn Kaz., Koło Podofic. rez. Wągrowiec 53 pierśc. 2 m. Stoiński W., Koło Podofic. rez. Wągrowiec 51 pierśc. 3 m. Januchowski Franc., Tow. Powst. i Woj. Chojna 47 pierśc.

2) Strzelanie dla przedpoborowych: 150 mtr. leżąc z oparciem, tarcz 12 pierścieniowa, 8 strzałów w tem trzy próbne. Strzelało 38 przedpoborowych.

Wyniki: 1 m. Pidde P., Hufiec PW. Laskownica Wielka 50 p. 2 m. Szymański Józef, Stow. M. P. Kopaszyn 49 p. 3 m. Michalski S., Stow. M. P. Mieścisko 48 p.

3) Pięciobój: bieg 100 mtr., skok w dal, rzut granatem, bieg 800 mtr., strzelanie na 100 mtr. Brało udział 19. 1 m. Wiśniowski T., Hufiec sem. Wągrowiec 11 pkt. 2 m. Piesik J., Hufiec gimn. Wągrowiec 18 pkt. 3 m. Ciemnoczołowski, Hufiec sem. Wągrowiec 19 pkt.

4) Bieg 100 mtr.: brało udział 19. 1 m. Piesik J., Hufiec gimn. Wągrowiec 12 sek. 2 m. Czerwiński S., Sokół Wągrowiec 12,1 sek. 3 m. Mazur Wł., Hufiec sem. Wągrowiec 12,4 sek.

5) Bieg 200 mtr.: brało udział 8. 1 m. Czerwiński S., Sokół Wągrowiec 25,3 sek. 2 m. Muszyński Fr., Stow. M. P. Mieścisko 27,5 sek. 3 m. Leśniak M., Hufiec gimn. Wągrowiec 29 sek.

6) Bieg 400 mtr.: brało udział 16. 1 m. Ciemnoczołowski B., Hufiec sem. Wągrowiec 1,1 min. 2 m. Piesik J., Hufiec gimn. Wągrowiec 1,2 min. 3 m. Ziółkowski M., Sokół Wągrowiec 1,2 1/2 m.

7) Bieg 800 mtr.: brało udział 8. 1 m. Muszyński Fr., Stow. M. P. Mieścisko 2,30,9 m. 2 m. Kiebasiewicz St., Klub sport. „Nielba” Wągrowiec 2,36,1 m. 3 m. Małolepszy St., Hufiec sem. Wągrowiec 2,38,9 m.

8) Bieg 3000 mtr.: brało udział 8. 1 m. Futro T., Klub sport. „Wełna” Skoki 9,35 m. 2 m. Kasztelan St., Huf. gimn. Wągrowiec 9,47 m. 3 m. Przeradzki L., Klub sport. „Nielba” Wągrowiec 9,52 m.

9) Skok w dal: brało udział 20. 1 m. Sredziński Zb., Hufiec gimn. Wągrowiec 5,41 mtr. 2 m. Krzywiński Cz., Hufiec sem. Wągrowiec 5,27 mtr. 3 m. Mazur Wł., Huf. sem. Wągrowiec 5,15 mtr.

10) Skok wzwyż: brało udział 16. 1 m. Kwitkiewicz F., Huf. sem. Wągrowiec 1,45 m. 2 m. Grochowski A., Huf. sem. Wągrowiec 1,43 m. 3 m. Pilaczyński M., „Sokół” Skoki 1,43 m.

11) Rzut dyskiem: brało udział 17. 1 m. Dutkiewicz, Huf. gimn. Wągrowiec 31,58 m. 2 m. Biendara, Huf. gimn. Wągrowiec 26,60 m. 3 m. Piątkiewicz Kaz., Huf. sem. Wągrowiec 26,32 m.

12) Rzut oszczepem: brało udział 14. 1 m. Dutkiewicz F., Huf. gimn. Wagr. 43,80 m. 2 m. Dyszlewski Wacł., Hufiec sem. Wagr. 38,69 m. 3 m. Biendara Huf. gimn. Wagr. 36,30 m.

13) Pchnięcie kulą: brało udział 13. 1 m. Czerwiński S., „Sokół” Wagr. (oburącz) 17,47 m. 2 m. Piesik J., Huf. gimn. Wagr. (oburącz) 16,30 m. 3 m. Rybiński, Huf. gimn. Wagr. (oburącz) 16,21 m.

14) Bieg rozstawnym 4x100 mtr.: zgłosiło się 5 zespołów. 1 m. zespół sem. Wagr. 51,4 sek. 2 m. zespół gimn. Wągrowiec 51,4 sek. 3 m. zespół klubu sport. „Nielba” Wągrowiec 53 sek.

15) Popisy dla przedpoborowych: a) nakładanie i zdejmowanie maski; zgłosiło się 9. 1 m. Przyborski W., Stow. M. P. Mieścisko. 2 m. Michalski S., S. M. P. Mieścisko. 3 m. Siudya Br., S. M. P. Lekno. b) rozbieranie zamka: brało udział 18. 1 m. Michalski S., S. M. P. Mieścisko. 2 m. Muszyński Fr., SMP. Mieścisko. 3 m. Marciniaś Tadeusz, SMP. Kopaszyn. c) kopanie wneku strzeleckiego: brało udział 10. 1 m. Siudya Br. SMP. Lekno. 2 m. Michalski S., SMP. Mieścisko. 3 m. Muszyński Fr., SMP. Mieścisko.

16) Marsz wojskowy 5 kilometrów zespołami; zgłosiło się 6 zesp. 1 m. zespół klubu sport. „Nielba” Wągrowiec 24 min. 2 m. zespół Wlkp. Zw. Powst. i Strzelców Skoki 25,8 min. 3 m. zespół „Sokoła” Golańcz 25,52 min.

Zawody Pań.

1) Strzelanie z broni małokalibrowej: 50 mtr. 5 strzałów leżąc z oparciem. Brało udział 14 pań. 1 m. Woźniakówna J., Hufiec P. W. K. Wagr. 32 pkt. 2 m. Wiśniewska Z., Hufiec P. W. K. Wągrowiec 28 pkt. 3 m. Nowakówna M., Huf. P.W.K. Lekno 26 pkt.

2) Bieg na 60 mtr. Brało udział 21 członkiń. 1 m. Kuśnierówna A., „Sokół” Wągrowiec 9 sek. 2 m. Wolniewiczówna J., Huf. P.W.K. Wągrow. 9,5 sek. 3 m. Woźniakówna M., Hufiec P.W.K. Wągrowiec 9,5 sek.

3) Skok w dal: brało udział 15 członkiń. 1 m. Wolniewiczówna H., Huf. P.W.K. Wągrowiec 3,76 m. 2 m. Kuśnierówna A., „Sokół” Wagr. 3,59 m. 3 m. Wiśniewska H., Hufiec P.W.K. Wągrowiec 3,56 m.

4) Rozgrywka w piłce podbijanej. Między drużyną żeńskiego Hufca PW. Lekno, a drużyną żeńskiego Hufca PW. Wągrowiec 13:13.

Ogółem brało udział w zawodach 245 członków PW. w tem 35 pań.

Nagrody w postaci żetonów zakupił Powiatowy Komendant PW. i WF. I nagroda, srebrzo-

Ogłoszenie Komisji WF. Powiatowego Komitetu PW. i WF.

W niedzielę, dnia 30. IX. br. odbędzie się w Nakle Obwodowe Święto PW. i WF. (obwód 61 p. p. — powiaty: Wągrowiec, Chodzież i Wyrzysk) połączone ze zawodami sportowymi.

W myśl rozporządzenia Okręgowego Urzędu PW. i WF. przy D. O. K. VIII. Toruń w powyższych zawodach biorą udział pierwsi trzej zwycięzcy z konkurencji indywidualnych i pierwsze dwa zespoły w biegach rozstawnych ze świąt powiatowych.

W związku z powyższem Komisja Wych. Fiz. przy tut. Pow. Komitecie PW. i WF. zadechydowała wysłać na obwodowe zawody sportowe w Nakle następujących najlepszych sportowców tut. powiatu:

z Hufca gimn.: 1) Piesik Jan — pięciobój, 100 mtr., 400 mtr. i rzut kulą; 2) Klatt Henryk — skok o tyczce; 3) Leśniak Marian — bieg 200 mtr.; 4) Kasztelan Stefan — bieg 3000 mtr.; 5) Sredziński Zbigniew — skok w dal; 6) Dutkiewicz Florjan — rzut dyskiem i rzut oszczepem; 7) Biendara — rzut dyskiem i rzut oszczepem; 8) Rybiński — rzut kulą; 9) Stelmaszyk Kaz.; 10) Przybylski; 11) Filoda Stefan; 12) Piesik Jan (ostatni tworzą zespół do biegu rozstawnego 4x100 mtr.);

z Hufca semin.: 1) Wiśniowski — pięciobój; 2) Ciemnoczołowski — pięciobój i bieg 400 mtr.; 3) Mazur Władysław — bieg 400 mtr., skok w dal i bieg rozstawnym; 4) Małolepszy Stan. — bieg 800 mtr.; 5) Krzywiński Czesław — skok w dal; 6) Kwitkiewicz Feliks — skok wzwyż; 7) Grochowski Alfons — skok wzwyż; 8) Dyszlewski Wacław — rzut oszczepem; 9) Piątkiewicz Kaz. — rzut dyskiem; 10) Mazur Władysław; 11) Chmielewski Edward; 12) Kozłowski Leon; 13) Dąbrowski Franciszek (ostatni tworzą zespół do biegu rozstawnego 4x100 mtr.);

z Tow. gimn. Sokół — Wągrowiec: 1) Czerwiński Sylwester — skok o tyczce, bieg 200

mtr. i rzut kulą; 2) Ziółkowski Maksymilian — bieg 400 mtr.; 3) Kuśnierówna Anna — bieg 60 mtr., skok w dal i skok wzwyż;

z Tow. Młodz. Polsk. — Mieścisko: 1) Muszyński Franciszek — bieg 200 i 800 mtr.;

z Klubu sportowego „Nielba” — Wągrowiec: 1) Kiebasiewicz Stefan — bieg 800 mtr.; 2) Przeradzki — bieg 3000 mtr.;

z Klubu sportowego „Wełna” — Skoki: 1) Futro — bieg 3000 mtr.;

z Tow. gimn. „Sokół” — Skoki: 1) Pilaczyński Marian — skok wzwyż;

z Koła Podofic. rez. — Wągrowiec: 1) Polcyn Kaz. — strzelanie na 100 mtr., postawa dowolna bez oparcia; 2) Stoiński Walenty — strzelan. na 100 mtr., postawa dowolna bez oparcia;

z Hufca PW. — Laskownica: Pidde Paweł — strzelanie na 100 mtr.;

z żeńskiego Hufca PW. — Wągrowiec: 1) Wolniewiczówna Jolenta — bieg 60 mtr. i skok wzwyż; 2) Woźniakówna Marja bieg 60 mtr. i skok wzwyż; 3) Wolniewiczówna Helena — skok w dal; 4) Woźniakówna Juljanna — strzelanie z br. małokalibrowej; 5) Wiśniewska Zofja — strzelanie;

z żeńskiego Hufca PW. — Łekno: 1) Nowakówna Melanja — strzelanie; 2) Dobrzyńska Teresa — skok w dal.

Razem 40 zawodników, w tem 8 pań. — Wybrani zawodnicy przystąpią niezwłocznie do intensywnego treningu, by tut. powiat, jak w zeszłym roku, zdobył palmę pierwszeństwa.

Wyjazd zawodników do Nakła, dnia 30 bm. o godz. 4,50 rano; powrót wieczorem o godzinie 23-ej. — Przejazd z 50% zniżką kol. Zaświadczenia na bilety zniżkowe dostarczy Powiatowa Komenda PW.

Komisja W. F. przy Pow. Komit. PW. i WF.

z p. (—) Wańtowski, por.

ny żeton, II nagroda brązowy żeton, III nagroda dyplom.

Pozatem ufundowali:

1. nagrodę wartościową (25 zł) dla zdobywcy I-go miejsca w strzelaniu dla rezerwistów: pułkownik rez. Stabłowski z Łukowa.

2. nagrodę wartościową (25 zł) dla zdobywcy I-go miejsca w strzelaniu dla przedpoborowych: pułkownik rez. Stabłowski (razem 50 zł).

3. nagrodę wartościową (50 zł) dla zespołu, który uzyskał w marszu wojskowym na 5 km. I-sze miejsce: major rez. Goetzendorf-Grabowski z Lechłina.

4. dwie nagrody wartościowe (25 zł) na I i II miejsce w strzelaniu z broni małokalibrowej dla pań: lek. kapt. rez. dr. Kolasinski z Wągrowca.

5. nagrodę wartościową dla zdobywcy I-go miejsca w biegu na 3000 mtr.: przewodniczący Wydziału Powiatowego starosta dr. Siokoło.

50-letnia rocznica istnienia Tow. Pszczelarzy w Rogoźnie

Towarzystwo Pszczelarzy w Rogoźnie obchodziło w ubiegłą niedzielę pięćdziesięciolecie rocznicę swego istnienia.

Około godz. 9 rano prezes tegoż, ogólnie znany i lubiany p. Klawek wraz z sekretarzem p. prof. Englertem, witali na dworcu przybyłych delegatów bratnich Tow.: z Wągrowca, Obornik, Ryczewo, i Polajewa oraz prezesa Wlkp. Zw. Tow. Pszczeln. p. Liczbański z Niepruszcza. Następnie udaliśmy się na nabożeństwo do kościoła.

O godz. 10,45 nastąpił wymarsz wspólnie z wszystkimi towarzyszami i kółkami rolniczymi na otwarcie wystawy. Po zwiedzeniu takowej odbyło się uroczystość zebranie, poprzedzone wspólnym obiadem przy stołach w kwiaty przybranych w sale p. Wieczorka. Zebranie otworzył sekretarz Tow. p. Englert, powitaniem prezesa W. Z. T. P. p. Liczbański, reprezentanta Magistratu m. Rogoźna, delegatów i gości z bratnich towarzystw i przedstawicieli „Kurjera Rogozińskiego”.

Pierwszy składał życzenia rozwoju tow. im. Zarządu Zw. T. P. p. Liczbański, następnie delegat Magistratu im. m. Rogoźna, p. Dróbka im. Tow. Pszczel. w Wągrowcu, p. Kruska im. Tow. Pszczel. w Obornikach, p. Reiter im. Tow. Pszczel. w Ryczewo i przedstawiciel „Kurjera Rogozińskiego”. W toku zebrania przybył jeszcze wiceprezes W. Z. T. P. p. Surwadzi z Poznania.

P. Klawek wygłosił obszerny referat z historii powstania Tow. Pszczelarzy w Rogoźnie. Dowiedzieliśmy się z niego, że Tow. zostało założone 5. 4. 1878 r. Tow. liczyło już 90 członków, jednakowoż w czasie wojny światowej i po jej ukończeniu podupadło. Odpadła mianowicie wielka ilość członków „cukrowych”. Teraz znów się wzmacnia i liczy 20 członków. Słowami: „jednością i zgodną pracą, społeczeństwa się bogacą” zakończył p. Klawek swój referat, za który podziękowano mu oklaskami.

Przemawiał jeszcze kilkakrotnie p. Liczbański, spowodowany zapytaniem zebranych.

Nie brakło też i momentów humorystycznych, zwłaszcza, gdy p. Z. wyjaśnił w jaki sposób Ministerstwo Skarbu chce „dopomóc” pszczelnictwu przez wydanie cukru bezakcyzowego (4 funty na pień). Cukier ten po „szczęśliwym” przejściu wszystkich sztuczek i kruczków biurokratycznych, mający zawierać 5 procent piasku i 3 procent trocin dębowych, grabowych lub bukowych, kosztowałby pszczelarza faktycznie 77—80 groszy za funt. Tak wygląda pomoc rządowa! Oj, potrzeba aby jeden z panów biurokratów warszawskich znalazł się raz na zebraniu prawdziwych pszczelarzy!

Poruszono również sprawę założenia „Spółdzielni zbytu miodu”.

Po zakończeniu oficjalnego zebrania, spędziliśmy czas w mniejszym gronie na milej pogadance aż do odejścia wieczornych pociągów.

KRONIKA

KALENDARZYK

Sobota, 22 września. Tomasz b. w. Wschód słońca godz. 5,20. Zachód słońca godz. 17,38. Wschód księżycy godz. 12,09. Zachód księżycy godz. 00,00. Niedziela, 23 września. Tekli p. m. Wschód słońca godz. 5,22. Zachód słońca godzina 17,36. Wschód księżycy godz. 13,02. Zachód księżycy godz. 1,23. Poniedziałek, 24 września. NMP. od wyk. niewolników. Wschód słońca godz. 5,23. Zachód słońca godzina 17,34. Wschód księżycy godz. 13,54. Zachód księżycy godz. 2,13. Wtorek, 25 września. Bł. Ładysława z Gielnowa. Wschód słońca godz. 5,25. Zachód słońca godzina 17,32. Wschód księżycy godz. 14,47. Zachód księżycy godz. 3,03.

Od 15 do 25 bm. przyjmują wszystkie urzędy pocztowe oraz listowi przedpłatę na „Głos Wągrowiecki” na miesiąc październik. A zatem prosimy z zaobonowaniem nie zwlekać i uczynić to natychmiast, by uniknąć przerwy w dostarczaniu dalszych egzemplarzy.

Podziękowanie. W miejsce podziękowania „Ochotniczej Straży Pożarnej” i „Towarzystwu Przemysłowców” za udział w pogrzebie śp. Marcina Włoczewskiego złożyła żona śp. Zmarłego na rzecz Sierocińca 20 zł, za co w imieniu sierot składam najserdeczniejsze „Bóg zapłać”.
Siostra Anna.

Z rynku. Podczas czwartkowego targu placono za: masło 2,70—3,00 zł, jaja 2,00—2,30 zł, kury 2,50—3,50 zł, kaczki 5,00—6,00 zł, gęsi 9,00—11,00 zł, funt jabłek 10—20 gr, f. gruszek 10—15 gr, f. pomidorów 20—30 gr, główka kapusty 15—20 gr, pęczek marchwi 10—15 gr, ctr. ziemniaków 2,00—3,00 zł.

Z „Tygodnia dziecka.” W niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 5.30 po poł. w auli gimnazjalnej wygłosi staraniem komitetu „Tygodnia dziecka” p. prof. Skopowa z Poznania odczyt o dziecku.

Skoki. (Jarmark). We wtorek, dnia 25 bm. odbędzie się w Skokach jarmark ogólny.

Kopaszyn. Tow. Młodzieży Męskiej i Żeńskiej w Kopaszynie urządza w niedzielę, dnia 23 bm. na boisku szkolnym zabawę latową połączoną z zawodami lekkoatletycznymi o premje.

Dla młodzieży męskiej: Bieg 100 mtr., skok wzwyż, skok w dal, pchnięcie kulą, rzut oszczepem, rzut dyskiem i strzelanie do tarczy z broni małokalibrowej.

Dla młodzieży żeńskiej: Bieg 60 mtr., skok w dal, rzut piłką palantową, gra w piłkę podbijaną i strzelanie do tarczy z broni małokalibrowej.

Dla publiczności: Strzelanie amatorskie do tarczy o premje, loteria amerykańska, sprzedawanie kwiatków i taniec. Po zawodach rozdanie nagród.

Początek zawodów o godz. 2 po południu. O jaknajliczniejszy udział towarzystw i publiczności prosi Zarząd.

Zbąszyń. (Fabrykacja mat trzcinowych). Okolica, obfitująca w wody, ma na brzegach Obrzy wielkie obszary porośnię trzciną wodną i łoża. Jednego i drugiego nie umiano dotąd należycie.

wykorzystać. W ostatnich dwu latach uruchomiono w mieście dwie fabryki mat trzcinowych, które w większej części używa się do budowy podtrzciniowania sufitów. Maty te mają z powodu wzmoczonego ruchu budowlanego w Polsce dość duży obdyt. — Warsztat taki uruchomił p. Skórzewski, właściciel majątku Perzyn i jeziora zbąszyńskiego, który rocznie sprząta setki kop trzciny z wybrzeży Obry i jeziora, oraz pewna firma specjalnych wyrobów trzcinowych z Poznania, która warsztat taki urządziła na dawnym Targowisku Końskim.

Gniezno. (Wiec kobiet). Narodowa Organizacja Kobiet zwołuje na niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 20 na salę Hotelu Europejskiego wielkie zebranie, protestujące przeciw uchwałom Sejmu i Senatu, skierowanym przeciw religijnemu wychowaniu młodzieży w szkołach polskich. Wzywa się wszystkie Polki i Katoliczki z miasta i okolicy o jak najliczniejszy udział.

Klecko. (Odnowienie kościoła). W tych dniach rozpoczęto odnowienie kościoła katolickiego; nabożeństwa odbywają się w kościele św. Ducha. W tym roku zostaną wykonane prace zewnętrzne oraz powiększenie chóru, strona północna otrzyma dwa nowe okna. Powiększy się również główne wejście, które otrzyma nadbudówkę. W przyszłym roku kościół będzie powiększony o tyle, że dobuduje się z boku kaplicę.

Środa. (Kradzież w hotelu). W tych dniach dokonano kradzieży w hotelu p. Huettnerowej; z prywatnego mieszkania właścicielki skradziono szereg wartościowych przedmiotów. M. in. łupem złodziei padł pierścień złoty z dużym brylantem, pierścionek z szafirami i diamentem, srebrny zegarek bransoletkowy i wykaz osobisty na nazwisko p. Huettnerowej.

Z „Tygodnia dziecka“

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż w niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 5,30 po poł. w auli gimnazjalnej wygłosi odczyt o dziecku p. prof. Stopowa (a nie Skopowa jak mylnie umieszczono na 3 stronie).

Wstęp na odczyt kosztować będzie 20 groszy.

RUCH TOWARZYSKI

Bacność Inwalidzi Cywilni! Zebranie Zw. Inwalidów Cywilnych oraz wdów, sierot i starców odbędzie się w Gołańcy w niedzielę, dn. 23 bm. o godz. 12 w sali p. Kowalewskiego przy rynku. Ze względu na bardzo ważne sprawy, uprasza o liczne przybycie Zarząd.

Podoficerowie Rezerwy. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 1.30 po południu w lokalu p. Gramsego przy ul. Poznańskiej. Ze względu na ważność obrad, obecność wszystkich członków konieczna. Zarząd.

Z urzędu stanu cywilnego

Zapowiedzie: kolejarz Józef Antczak z panną Bernardą Królówną; nauczyciel Stefan Wozniak z panną Marią Haliną Zmudzianką; kancelista sądowy Józef Kaniewski z panną Janiną Lucją Stamberówną.

Śluby: pracownik handlowy Feliks Priebe z panną Heleną Maciejewską.

Urodzenia: robotnik Wawrzyn Kromoliński w m. syn; obuwnik Ignacy Plewa z Rgielska córka; ślusarz kolejowy Leon Derda w m. syn; robotnik Stanisław Piechocki w m. syn.

Zgony: Teresa Barbara Kramarczykówna w m. 12 dni; Urszula Ledzianka w m. 1 miesiąc; Marianna Kordońska z Pawłowa Skockiego 4 lata; Eugenja Marta Cierzniaćkówna w m. 7 tygodni; robotnik Bartłomiej Rożek z Mieściska 50 lat.

Targowica Miejska

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen Poznań, dnia 18 9. 1928 r.

Placono za 100 kg. żywej wagi za: w złotych

BYDŁO: (pełnowartościowe:)

Stadniki:
pełnomięsiste młodsze 140—152
miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 120—128

Jałówki i krowy:
pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7 178—182

starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki 150—160
miernie odżywione krowy i jałówki 130—140
licho odżywione krowy i jałówki 100—114

CIELETA: (najlepsze tuczone)

najprzedniejsze cielęta tuczne 200—210
średnio tuczone cielęta 186—190
mniej tuczone cielęta 174—180
liche ssaki 150—160

OWCE:

Opasy chlewne:
starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione młode owce 124—130
miernie odżywione skopy i owce 100—105

ŚWINIE:

pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 216—218
pełnomięsiste od 80 do 100 kg. „ 200—210

Notowania giełdy płodów

Rolniczych w Poznaniu z dnia 19 września 1928 r.
Cena za 100 kg od zł—do zł

Żyto nowe (suche) 34,75—35,50
Pszenica nowa 39,50—41,50
Jęczmień przemysłowy 33,50—34,50
Jęczmień browarowy 36,00—38,00
Owies nowy 31,00—32,50
Mąka żytnia 65% wł. w stand. 00,00—51,25
Mąka żytnia 70% wł. w stand. 00,00—49,25
Mąka pszenna 65% w work. 61,00—65,00
Otręby żytnie 26,00—27,00
Otręby pszenne 27,00—28,00
Rzepak 70,00—75,00
Groch polny 46,00—49,00
Groch Victoria 68,00—73,00
Groch Folgera 68,00—73,00

Notowania giełdy

Bank polski płać dnia 20 września 1928 r.
Dolary amerykańskie 8.85—8.84
Dolary kanadyjskie 8.838
Funtów angielskie 43.079
Franki szwajcarskie 170.914
Franki francuskie 34.691
Franki belgijskie 123.434
Liry włoskie 46.434
Marki niemieckie 211.59

Wróciłem

Dr. Modrzejewski

lekarz dentysta

ul. Kolejowa 9 — Telefon 296.

111

Fabryka wyrobów cementow.

Franc. Krajewicza w Gołańcy

ulica Strzelecka, telefon № 23

poleca

rury cementowe do budowy mostów,
rury cementowe do studniów, nakrycia cementowe do studniów, rury cementowe-wodociągowe w rozmaitych wielkościach, płyty na chodniki (tro-tuary), dachówki cementowe. - - -

Ma stale na składzie: kafle piecowe, węgle, smołę, wapno, papę, gwoździe oraz inne przybory budowlane. - - - - -

Ogłaszajcie się w „Głosie Wągrowieckim“

Drukarnia

Introligatornia

wykonuje wszelkie druki dla urzędów, szkół, towarzystw, p. p. kupców i osób prywatnych szybko, gustownie i po nader niskich cenach. Na żądanie służę wzorami. — — — — —

Oprawę książek — powieściowych, szkolnych i do nabożeństwa, oraz naklejanie map i planów na płótno lub papier wykonuje spiesznie i po cenach wszystkim dostępnych

WOJCIECH KUBANEK

Rynek 14 WĄGROWIEC Tel. 226

Wydawnictwo „GŁOSU WĄGROWIECKIEGO“.

Polecam:

węgiel górnośląski, brykiety, szczapy sosnowe oraz rąbane drzewo z dostawą w dom.

Polecam również:
ospę żytnią i pszenną jako też

nawozy sztuczne zakup zboża.

B. KOŚMIDER

Wągrowiec, ul. Gnieźnieńska 44.

Telefon 43. 15

Uczeń

syn uczciwych rodziców

dziewczyna

dobrze polecona, z gotowaniem potrzebni.

St. Tumalewski, mistrz krawiecki, Rynek 9. 109

Mam

110 do wydzierżawienia około 2 $\frac{3}{4}$ morgi roli w tem morgę łąki przy ul. Rogoźnieńskiej. J. Rączkowski, Janowiecka 74.

Dla miłośników fotografii

poleca wszelkie

przybory fotograficzne.

Drogerja „Pałucka“

W. Magdziarz, Wągrowiec

ul. Szeroka 2. — Telefon 277.

Kastrator ogierów

z długoletnią praktyką zagranicą i w kraju.

Specjalność: kastrowanie netrów - ogierów.

Za kastrowanie daję wszelkie gwarancje.

Ceny: od 1—2 lat 15 zł, od 2—4 lat 20 zł, od 4 lat i t. d. 25 zł.

Michał Sziva - Wągrowiec

65 Janowiecka 68. Telefon 238.

DACHÓWKI

falsowe, automatyczne wylotki do dren, rury na mosty, pierścienie studienne i wszelkie wyroby cementowe poleca po cenach najniższych i dogodnych warunkach spłaty

W. Nalewalski - Wągrowiec

70 Strzelecka 22, Wyroby cementowe.